

Бојана Сабо
Филолошки факултет
Универзитета у Београду
Руски центар фонда „Руски мир”
bojana.sabo@gmail.com

УДК 061.2:378.4:811.161.1(497.11)
https://doi.org/10.18485/sd_ruski75.2023.ch25

УЛОГА РУСКОГ ЦЕНТРА ФИЛОЛОШКОГ ФАКУЛТЕТА У БЕОГРАДУ У ПРОМОВИСАЊУ РУСКОГ ЈЕЗИКА У СРБИЈИ

У чланку се говори о историји отварања Руског центра Филолошког факултета у Београду и његовој улози у популаризацији руског језика, књижевности и културе у Србији. Пажња је поклоњена догађајима који су за 14 година постојања Центра одржани у њему, као и сарадњи са осталим институцијама и удружењима који се у Србији баве промовисањем руског језика, књижевности и културе.

Кључне речи: Руски центар Филолошког факултета у Београду, руски језик, књижевност и култура, промовисање руског језика у Србији.

The article discusses the history of the opening of the Russian Center at the Faculty of Philology in Belgrade and its role in the popularization of the Russian language, literature and culture in Serbia. Attention was paid to the events that were held in the Center during its 14 years of existence, as well as to cooperation with other institutions and associations that promote the Russian language, literature and culture in Serbia.

Keywords: Russian Center at the Faculty of Philology in Belgrade, Russian language, literature and culture, promotion of the Russian language in Serbia.

Руски центар Филолошког факултета у Београду налази се на Филолошком факултету Универзитета у Београду, на Студентском тргу број 3. Званично је отворен 20. октобра 2009. и већ скоро пуних 14 година промовише руски језик, књижевност и културу не само у Београду већ и у читавој Србији. Руски центар у Београду је други центар који је Фонд „Руски свет”¹ основао у Србији. Први руски

¹ Фонд „Руски свет” («Русский мир») створен је Указом председника Руске Федерације Владимира Путина од 17. јуна 2007. са циљем да „промовише руски језик који представља национално благо Русије и важан елемент руске и светске

центар Фонда отворен је у мају–јуну 2009. године у гимназији „Јован Јовановић Змај” у Новом Саду.

Годину дана пре отварања Руског центра у Београду (16. септембра 2008) на иницијативу проф. др Корнелије Ичин, која је тада била управник Катедре за славистику, а уз подршку декана Филолошког факултета у Београду проф. др Слободана Грубачића и продекана проф. др Петра Буњака факултет је с Фондом „Руски свет”, који је тежио да сачува руски „свет” ван граница Русије, потписао уговор о отварању Центра. Центар је био отворен како би Фонд „Руски свет” подржао популаризацију руског језика, књижевности и културе у Србији, потпомогао дијалог између Срба и Руса, ојачао разумевање између наших народа, показао читаво богатство једне земље, језика, културе...Руски центар у Београду је један од првих центара које је Фонд „Руски свет” отворио у свету. До краја 2010. године Фонд је имао преко 150 центара у Европи, Азији, Африци и Америци. Тренутно у читавом свету постоји 81 центар Фонда „Руски свет”.

Делатност Центра у Београду одвија се у неколико праваца:

- рад са студентима Филолошког факултета Универзитета у Београду, као и рад са студентима других факултета;
- рад са особама свих узраста које интересују руски језик, књижевност и култура.

Када је отворен Руски центар, стара фонетска лабораторија, слушаоница 14а Катедре за славистику је комплетно реновирана, па је постала једна од најопремљенијих учионица на Факултету: нов намештај, 10 десктоп рачунара повезаних са интернетом, пројектор, платно, лаптоп за наставнике и озвучење. Руски центар има и сопствену библиотеку с више од 1500 наслова на руском језику. Библиотечки фонд Центра садржи белетристику, стручну литературу из различитих области, уџбенике, речнике, као и медијатеку која поседује аудио и видео материјале. До сада је Центар два пута обнављао своју библиотеку. Гости који посете Центар, нарочито гости из иностранства, често поклањају Центру нова издања или своје књиге.

Отварањем Центра створени су бољи услови за рад студената и професора.

Руски центар Филолошког факултета је свакодневно у

културе и да подржава програме за учење руског језика у иностранству” <https://russkiymir.ru/fund/>, превод Б. С.

преподневним терминима слушаоница за студенте Филолошког факултета. У Центру се одржава настава из најразличитијих предмета везаних за руски језик, књижевност, културу, које прате студенти свих програма Филолошког факултета

У послеподневним часовима Руски центар је отворен за све посетиоце. Они могу да користе литературу из нашег библиотечког фонда, интернет, рачунаре. До 2019. године наши посетиоци су имали приступ виртуелној читаоници Руске државне библиотеке, и то свим њеним фондовима. Руски центар је био једини центар руског језика, књижевности и културе у Србији који је имао могућност да приступи овим материјалима.

Најмање једном недељно у Руском центру се организују различити догађаји везани за руски језик, књижевност и културу. За скоро 14 година постојања Руски центар је самостално и заједно са својим партнерима (Славистичко друштво Србије, Руски центар за науку и културу у Београду „Руски дом”, Међународни фонд јединства православних народа...) организовао преко 1000 различитих догађаја за децу, студенте и одрасле:

– за децу из вртића и предшколце организоване су радионице за упознавање са знаменитостима Русије, сувенирима, празницима...;

– за средњошколце су организоване радионице, квизови познавања руског језика, књижевности и културе; одржавани округли столови у којима су учествовали ученици који су полемисали о руској књижевности и култури, приређиване изложбе радова, концерти, књижевне вечери, посвећене Пушкину, Достојевском...; уколико ученици нису били у могућности да дођу до нас, ми смо посећивали гимназије и упознавали их са активношћу Руског центра, објашњавали зашто је важно учити руски језик, приказивали им игране филмове...;

– за студенте су организована предавања гостујућих професора с различитих универзитета из Русије, Немачке, Бугарске, Мађарске, Хрватске, Црне Горе..., радионице, посвећене књижевном превођењу, међународне научне конференције, вежбања из говорног језика, приказивани филмови...;

– за посетиоце су организоване књижевне вечери, концерти руских романи, приказивани филмови, одржавани разговорни клубови...

Руски центар у Београду је учествовао у више међународних

акција: „Први у космосу” (2011), „Тотални диктат” (2016–2021) и другим. Руски центар у Београду је проглашен за један од десет најактивнијих центара када је реч о акцији „Први у космосу”.

У акцији „Тотални диктат” на Филолошком факултету у Београду диктат је 2016. године радило више од 90 учесника. Веома смо поносни на овај број учесника, имајући у виду да је истога дана у Београду одржан и маратон и да је до места одржавања „Тоталног диктата” било тешко доћи због обуставе саобраћаја. Треба напоменути да Београд у том тренутку није био једини град у Србији у којем је писан диктат. Заинтересовани су диктат могли да пишу и у Новом Саду у Гимназији „Јован Јовановић Змај”.

Руски центар је 2014. Годинезаједно с Филолошким факултетом био домаћин Трећег међународног фестивала студената руског језика из Европе „Пријатељи, предиван је наш савез”.² Београду је припала та част да буде домаћин једног овако великог догађаја и да угости 350 младих из читаве Европе који студирају руски језик захваљујући томе што су студенти из Србије на Другом међународном фестивалу руског језика у Варшави заузели прво место у представљању своје земље на руском језику. Боравак студената са 28 европских универзитета био је велика част за цео наш град. О томе је на свечаном отварању Фестивала говорио и заменик градоначелника, Андреја Младеновић.

Руски центар у Београду већ низ година успешно сарађује са Славистичким друштвом Србије, Међународним фондом јединства православних народа, Компанијом „НИС”, с Руским центром за науку и културу „Руски дом”, Домом руске дијаспоре „А. Солжењџин”, са школама и универзитетима како у нашој земљи, тако и у Европи и Русији, са осталим руским центрима Фонда „Руски свет”. У прилог томе говори организација Међународне научне конференције „Руска дијаспора и словенски свет: културолошки аспект”, коју је 2013. у Београду организовало Славистичко друштво Србије, а суорганизатори су били Филолошки факултет, Руски центар, Руски центар за науку и културу „Руски дом”, Дом руске дијаспоре „А. Солжењџин”. Године 2022. заједно с Руским центром у Марибору Центар у Београду обележио је 100-годишњицу рођења песника Јурија Левитанског.

О значајној улози Центра у промовисању руског језика, књижевности и културе говори и посета министра културе Русије Владимира Мединског Филолошком факултету и Центру 2018. године.

² «Друзья, прекрасен наш союз».

Сваке године руски писци и књижевни критичари, гости Међународног београдског сајма књига, обавезно посете и Руски центар како би се сусрели са студентима и говорили им о стању и токовима савремене књижевности.

Тешко је побројати све догађаје које је Руски центар Филолошког факултета организовао. Сви догађаји се најављују на сајту Центра. Руски центар са свим својим партнерима, као и наставницима и сарадницима Катедре за славистику Филолошког факултета у Београду настоји да покаже не само студентима него и свим другим заинтересованим особама колико су руски језик, књижевност и култура богати, значајни, и колико важан траг су оставили у светској култури и историји.

Бояна Сабо

РОЛЬ РУССКОГО ЦЕНТРА ФИЛОЛОГИЧЕСКОГО ФАКУЛЬТЕТА В БЕЛГРАДЕ В ПРОДВИЖЕНИИ РУССКОГО ЯЗЫКА, ЛИТЕРАТУРЫ И КУЛЬТУРЫ В СЕРБИИ

Резюме

В статье рассматривается история открытия Русского центра филологического факультета в Белграде и его роль в продвижении русского языка, литературы и культуры в Сербии. Было уделено внимание мероприятиям, которые проводились в Центре за 14 лет его существования, а также сотрудничеству с другими учреждениями и ассоциациями, продвигающими русский язык, литературу и культуру в Сербии.

Ключевые слова: Русский центр филологического факультета в Белграде, русский язык, литература и культура, продвижение русского языка в Сербии.